

Dyrektywa azotanowa w latach 2012 -2016

Dyrektywa azotanowa (Dyrektywa Rady 91/676/EEC, z grudnia 1991 roku) ma na celu ochronę jakości wód poprzez zapobieganie przedostawaniu się do nich azotanów pochodzenia rolniczego oraz zachęcanie do stosowania dobrych praktyk rolniczych.

Jesienią 2012 roku rozpoczął się w Polsce kolejny już III-ci cykl realizacji Dyrektywy azotanowej. Tym razem wyznaczonych zostało znacznie więcej obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych:

- 2004-2008 – 21 OSN tj. ok. 2,0 % pow. kraju
- 2008-2012 – 19 OSN tj. ok. 1,5 % pow. kraju
- 2012-2016 – 48 OSN tj. ok. 4,5 % pow. kraju

Wody, w których na podstawie państwowego monitoringu środowiska, stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm zawartości związków azotu lub pojawiła się w nich *eutrofizacja* wyznaczone zostały jako *wody wrażliwe*, czyli – *wody zanieczyszczone* lub *zagrożone zanieczyszczeniem*:

wody zanieczyszczone

- śródlądowe wody powierzchniowe, a w szczególności wody, które pobiera się lub zamierza się pobierać na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia i wody podziemne, w których zawartość azotanów wynosi powyżej 50 mg NO₃/dm³;
- śródlądowe wody powierzchniowe, wykazujące eutrofizację, którą skutecznie można zwalczać przez zmniejszenie dawek dostarczanego azotu,

wody zagrożone zanieczyszczeniem

- śródlądowe wody powierzchniowe, a w szczególności wody, które pobiera się lub zamierza się pobierać na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia i wody podziemne, w których zawartość azotanów wynosi od 40 do 50 mg NO₃/dm³ i wykazuje tendencję wzrostową,
- śródlądowe wody powierzchniowe, wykazujące tendencję do eutrofizacji, którą skutecznie można zwalczać przez zmniejszenie dawek dostarczanego azotu.

Wyznaczenie wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych - jest zadaniem Dyrektorów Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej.

Tereny, gdzie wody powierzchniowe i podziemne wykazywały zanieczyszczenie lub były nim zagrożone (tzw. **wody wrażliwe**) wyznaczone zostały jako **Obszary Szczególnie Narażone** na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (**OSN**). Dla tych obszarów opracowane są Programy działań, których celem jest zapobieganie pogorszeniu stanu wód oraz poprawa stanu wód, w których pogorszenie już nastąpiło. Dla województwa dolnośląskiego Program działań wprowadzony został rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 13.09.2012 r. w sprawie

wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z dnia 17.09.2012 r. poz. 3157). Program działań obowiązujący na OSN stanowi uzupełnienie przepisów krajowych.

Dyrektywa azotanowa dotyczy rolników, których działki położone są na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych i obowiązuje wszystkich prowadzących działalność rolniczą na tych terenach do gospodarowania zgodnie z zapisami w Programie działań.

Monitoring stanu środowiska

Pamiętać należy, że w okresie realizacji programu prowadzony jest monitoring stanu środowiska, którego celem jest oszacowanie efektów zastosowanych środków zaradczych oraz umożliwienie podjęcia właściwych decyzji, co do dalszych działań na terenie wyznaczonego OSN.

W celu realizacji działań Programu wskazane jest stałe edukowanie prowadzących działalność rolniczą na terenach OSN, w zakresie dobrych praktyk rolniczych oraz rozwiązywania problemów ochrony środowiska istniejących na obszarze ich gospodarowania, poprzez szkolenia i specjalistyczne doradztwo.

Stosowanie przyjaznych dla środowiska praktyk na pewno przyczyni się do ograniczenia negatywnego wpływu na wody.

Ewa Grzyś

Dz. SPRSJiD